

Universitätsbibliothek Paderborn

Quotidiana Christiani Militis Tessera

Stanyhurst, Guillaume

Coloniæ Agrippinæ, 1710

2. Dies Octob. Domiuetur vitiis ratio, subjciatur corpus animo, & impleta
est tota hominis perfectio?

urn:nbn:de:hbz:466:1-45477

2. DIES OCTOB.

Dominetur vitiis ratio, subjiciatur corpus animo impleta est tota hominis perfectio? *Proper. l. Vit. contemp.*

Perfe-
ctio.

I. **H**actenus in hunc unum collinemus scopum, ut declinares a me, & faceres bonum. Objecimus declinanda vicia, & quae ex vitiis oriuntur peccata: deinde facienda, sive virtutum exercitia & quae illis comparantur, animae ornamenta, illa mala si fugias, haec bona si facias, non tantum bonus, sed in omni bono perfectus. Quia vicia terminatis dominabitur Ratio, illa dominante, et animus Dominus corporis, & haec est tota perfectio hominis. Ad hanc perfectionem, deinceps erit labor meus, Intellectum instruere, Voluntatem accendere. Nos in multis accusamus naturam, in plurimis condemnamus fortunam: utraque innocens est humanae conditioni, immo ambae liberales. Fortuna ita suadet, ut nulli non tribuat. Illud est mirabile, & miserabile, cum plerique maledicant Fortunam, omnes tamen amant fortunas: Major culpa aliquorum Philosophorum fuit, culpare Naturam, quasi homines non agnoscat filios, sed privignos; quos si nos odium, fastidium novarcarum negligit. Cetera animalia diligentius, dices curasse, consuecanea, non quodque supellectili, ab ipso donavit ortu: solum hominem imbellem, nudum, indignum, inertem, debilem reliquit. Sed si omnia nobis dedit Naturam, quid daret nobis Ratio? Hoc majus beneficium illi

OCTO.
Octob.

illi debe-
jum libe-

II. N
prodiga-

non est
falcato-

Leoni;
da calces

bus arcu-

mos, ut
staceis:

que ami-

testis, p-

lom cere-

& prote-

mimum

funt. A

blandim

Natura

homo,

dus offe-

re loc

quod he-

instruxi

domini

apparatu

animi p-

valet. I

tur om-

III.

supped-

tantum

illi debemus, quod noluerit liberalis esse, hoc ipso
jam liberalis, & virtutis suæ memor.

II. Non fuit in homines Natura nec avara, nec
prodiga: nulli quod necesse est, denegat, nec quod
non est necesse, erogat. Fateor, non homini dedit
salatos dentes, ut apro, nec uncinatos unguis, ut
Leoni; non solidos, & missiles ut equo, quibus fun-
da calces sunt: non pellicea tela, ut hystricibus, qui-
bus arcus, & pharetra, cutis est; non trasatiles do-
mos, ut testudini: non loricas cuticulares, ut te-
staceis: non muros spiculatos, ut echinis: non deni-
que amicit setis, spinis, plumis, corticibus, crustis,
setis, pilis; sed exermem, exutumque reliquit. So-
lum cerebrum; caputque inter humanos artus texit,
& protexit, quasi reverita in arce, ac capitulo suo
animum: quo integro, & curato, omnia in tuto
sunt. Animus præponderat solus tot illecebris, tot
blandimentis, tot curis, quibus fœtus suos reliquos
Natura mulcet, sovet, & favet. Quidni hîc dixerit
homo, quod olim M. Curius, qui ingens auri pon-
dus offerentibus recusavit, dicens: Malle se impe-
ntrare locupletibus, quam esse locupletem. Ita, non est,
quod homo invideat aliis animantibus, quæ Natura
instruxit tot dotibus: præstat nudum, & solo animo
dominum esse Naturæ, & Fortunæ. Absque magno
apparatu habet homo, quæ omnia habent. Unum
animi pignus, cunctorum divitiis animantium æqui-
valet. Huic si subjiciatur corpus, & hic Deo, frui-
tur omni, quod potest optare, bono.

III. Ut porrò hoc assequatur, suggero consilia,
suppedito præsidia. Ad hoc in primis opus est, non
tantum duce, sed & comite, imò & pedissequa
Gratia,

Gratia, sine qua omnis nostra ad perfectionem
est devia. Cùm hac igitur certum est dari aliquam
artem, qua animus corpus subjiciat sibi, se nullus
Deo. Cadit sub disciplinam aliquam, volendi,
nolendi modus, ut fabricemus columen in dilec-
tione, fortunam in infortuniis, tranquillitatem
rumultibus, gaudium in tormentis; atque adeo
vemus Fortunam, & Naturam, omnibus, quibus
nos cruciant instrumentis. Ludi, spectacula, mu-
sica, convivia, infirma sunt artificia dolori, &
etibus placandis. Hæc, & alia adhilarandi orga-
non possunt esse, nisi ad tempus obstacula, non
dota: possunt ægritudinem suspendere, non exor-
ire: præsto, sub manu, imò sub sinu, est pharmaco-
miseriae, in pharmacopolia animæ. Instrumenta
instrumentorum, manus est: Aristoteles illam dicit
organum ante organa: quia sine manu nostra
manca sunt cætera, & inutilia, quippe inertia, exu-
mia, nisi artus spiritu, & motu animet humana cæ-
tera. Transtulit illam laudem ad Mentem Galen
quod artificia invenerit omnia, & dirigat, ipsamque
manuducat. Temetsi parum potest Mens sine Vi-
luntate, illa quidem suggerit facienda, hæc præcipue
ut faciat. Supplet Voluntas, quæ dare Natura
beret, Fortuna posset, Ingenium dedit: plus donum
libertate sua, quam liberalitate Natura, quam pro-
digalitate Fortuna, quam solicitudine Industria.
Dedit omnia, cùm dederit nullius egere: dedit plus
quam possit dari: Sed nos miseri amamus nullus
miserias, dum voluntatem maliguo amandi, & abo-
minandi usu in nosmetipsos armamus, & ferocius
cogimus. Nihil usitatiūs homini est, quam velle,

mīlī

nihil inusitatis, quām bene velle. Recurrat Voluntas humana ad Divinam, ut fontes ad flumina, & hæc ad maria, & erit Divina. Enimvero, nihil hoc carmine verius:

Undique per montes currunt ad flumina fontes.

3. DIES OCTOB.

Hæc est in omnibus sola perfectio, suæ imperfectionis cognitio. S. Hieron. epist. ad Theodore.

Cognitio I. **N**ULLUS tam est catus, sit licet Cato, in quo non plus requiratur, quām reperiatur Prudentiæ; Nemo est tam sapiens, qui plura nesciat, quām sciat: ut benè Sidonius: (a) Nullus sit, mihi crede, quanta nesciat. Nullus tam solers, qui in pluribus hallucinetur, quam recte operetur. Denique nullus adeò est perfectus, qui plus ei Virtutis deficit, quām adsit. Illud nimis quām certum: hic inter mortales, ex mortalibus, cum mortalibus, nihil est perfectum. (b) Nulli fuere tales, in quibus nihil ipsa desideraret Integritas, inquit Arnobius: (c) Omnis enim perfectus, perfectione est indignus: ut sciēt Fulgentius. Magna tamen est Perfectio, suæ imperfectionis cognitio. Suffragatur mihi D. Leo. (d) Perfectorum justitia est, ut nunquam presumant se esse perfectos. Hæc tuæ imperfectionis cognitio, elatos deprimit, inflatos extenuat, contumaces Deo submitit. Quām multæ nobis per eam naturæ necessitates aperiuntur? quām multa nobis pericula patefiunt? quām frequentes mundi technæ, & dæmonis strophæ deteguntur? Hæc ante oculos posita, non sinunt nos nobis

(a) Carm. 9. (b) L. I. (c) Ad Monin. l. I. (d) Ser. 2. Quadr.